

ДЯЧЕНКО Т. А., к.е.н., доцент, НТУ «ХПИ»

АЛЕКО О. О., студентка, НТУ «ХПИ»

КОНКУРЕНЦІЯ НА РИНКУ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ

Конкуренція є невід'ємним елементом ринкової економіки та потужним двигуном економічного прогресу. Нині в умовах глобалізаційних тенденцій світової економіки, збільшення відкритості товарних ринків відбувається загострення конкурентної боротьби на всіх рівнях: між державами, їхніми об'єднаннями, регіонами, галузями, підприємствами тощо.

Посилення конкурентного тиску на ринкових суб'єктів зумовлює необхідність їх інноваційної спрямованості та всебічного аналізу конкурентного середовища [1], що дає можливість зрозуміти, наскільки сприятливим є конкретний ринок товарів чи послуг для підприємств [2].

Фармацевтичний ринок входить у п'ятірку найбільш прибуткових галузей світового господарського комплексу. Протягом декількох останніх років він демонструє стале зростання. Серед ключових економічних характеристик цього ринку можна виділити великий рівень конкуренції.

Розглянемо ринок роздрібної торгівлі лікарськими засобами в Харківській області. Аналіз структури ринку свідчить, що в області діє 37 аптечних мереж, які мають у своїй структурі від 6 та більше аптечних закладів [6]. Даний ринок характеризується ознаками домінуючого становища таких аптечних мереж: «Аптечна мережа 9-1-1», Мега аптека «Здоров'я», «Аптека оптових цін». Розглянемо їх більш докладно.

«Аптечна мережа 9-1-1» – це динамічно розвинута компанія, заснована в 1996 році, яка налічує 176 торгових точок у м. Харкові та Харківській області, це становить 57,5% від їх загальної кількості. За рейтингом займає перше місце в області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів. Основні конкурентні переваги «Аптечної мережі 9-1-1»: широкий асортимент лікарських засобів, низькі ціни, акції та дисконтна система, близькість до споживача, цілодобовий режим роботи в більшості аптек, професіоналізм і компетентність фармацевтів, якісний сервіс, додаткові послуги, організація доставки «Аптечний кур'єр» та довідкової служби - консультації в телефонному та он-лайн режимі [3].

Мега аптека «Здоров'я» заснована у 2003 році, має 55 торгових точок

у Харківській області, що становить 48,7% від їх загального числа. За рейтингом вона займає друге місце в Харківській області за загальним обсягом роздрібного товарообігу лікарських засобів. В основі концепції розвитку лежать такі принципи: «гарантія – наявність – якість» – постійний пошук унікальних технологій, які забезпечують широкий асортимент ліків та їх безперебійну наявність в аптеках; «ближче до людей» – близьке до споживача розташування аптек; «зручний формат» – поєднання відкритої форми торгівлі з інтернет каталогом товарів, надання консультацій; «соціальна спрямованість» – індивідуальний підхід до різних соціальних груп через різні дисконтні, страхові програми тощо [4].

«Аптека оптових цін» заснована у 2012 році, має 37 торгових точок у Харківській області, становить 30,8 % від їх загального числа. Основні конкурентні переваги «Аптеки оптових цін»: широкий асортимент, невисокі ціни, а також оптові ціни на медикаменти при покупці від трьох одиниць одного товару, можливість індивідуального замовлення медикаментів, наявність рідкісних і специфічних препаратів, які вимагають особливих умов зберігання, кваліфіковані провізора та фармацевти, надання консультацій, наявність call-центру [5].

За результатами аналізу діяльності та головних конкурентних переваг наведених аптечних мереж можна виділити основні напрями зміцнення конкурентних позицій ринкових суб'єктів на ринку роздрібної торгівлі лікарськими засобами: широкий асортимент лікарських засобів, низькі ціни, акції та дисконтна система, можливість індивідуального замовлення медикаментів, близькість до споживача, відкритий продаж ліків та в он-лайн режимі, надання консультацій, якісний сервіс, індивідуальний підхід, додаткові послуги, організація доставки.

Список літератури:

1. Дяченко Т. А. Методичний підхід до розробки конкурентних стратегій промислових підприємств з надання ремонтних послуг [Електронний ресурс] / Т. А. Дяченко // Ефективна економіка. – 2015. – № 9. – Режим доступу до журн. : www.economy.nayka.com.ua.
2. Дяченко Т. А. Оцінка ринкового конкурентного середовища підприємств, що надають послуги ремонту електродвигунів, генераторів і трансформаторів / Т. А. Дяченко // Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». – Харків : НТУ «ХПІ», 2012. – Т. 2, № 14(920). – С. 80-87.
3. Офіційний сайт сети аптек 911. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://apteka911.com.ua/profil-kompanii>
4. Офіційний сайт сети аптек Мега аптека «Здоров'я». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mega-apteka.com>
5. Офіційний сайт сети аптек «Аптека оптових цін». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://aptekaoptovyhcen.ua/map/harkovskaya-oblast>
6. Антимонопольний комітет України. Звіт за результатами дослідження фармацевтичних ринків (за період 2014 — перше півріччя 2016 р.) від 04.12 2017 року Київ 2016 п. 5.3.2.20 (546) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.apteka.ua/article/392373#normat11>